

Kết quả đề tài nghiên cứu "HOÀN THIỆN MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ ĐỂ TĂNG THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP (FDI) VÀO THÀNH PHỐ CẦN THƠ"

❖ Chủ nhiệm đề tài:
Tiến sĩ VÕ HÙNG DŨNG
VCCI Cần Thơ

Dề tài nghiên cứu Hoàn thiện môi trường đầu tư để tăng thu hút vốn đầu tư trực tiếp (FDI) vào thành phố Cần Thơ là đề tài cấp thành phố, được Ủy ban nhân dân thành phố Cần Thơ giao cho Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam - chi nhánh tại Cần Thơ thực hiện. Đây là một đề tài với nội dung khá phức tạp, đòi hỏi tập hợp các nhà nghiên cứu, nhà quản lý kinh tế trong các lĩnh vực quản trị, kinh tế ngoại thương, marketing, quy hoạch, quản lý công... với yêu cầu đặt ra làm thế nào để phân tích và đánh giá đúng vai trò và những hạn chế của thành phố trong quá trình thu hút đầu tư, để tham mưu cho lãnh đạo thành phố những giải pháp trong ngắn hạn và dài hạn.

Sau hơn 20 tháng thực hiện, từ tháng 01/2012 đến tháng 09/2013, nhóm nghiên cứu đã hoàn tất và được nghiệm thu.

Đề tài nghiên cứu bao gồm 04 nội dung với 16 chuyên đề. Trong quá trình thực hiện đề tài, nhóm nghiên cứu tổ chức 06 hội thảo chuyên đề riêng biệt để phân tích và thu nhận ý kiến chuyên gia trong nước và quốc tế. Nhóm nghiên cứu đã đi tìm hiểu, làm việc trực tiếp với các cơ quan quản lý, doanh nghiệp

THÀNH TỰU HOẠT ĐỘNG KH, CN VÀ MT

tại các địa phương thu hút FDI cao như Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hải Phòng, Bình Dương và các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long. Và làm việc với các chuyên gia trong lĩnh vực xúc tiến các nước như Cục Xúc tiến Mậu dịch Nhật Bản (JETRO), Phòng Thương mại Việt Bỉ, Đại diện Ban Chế xuất Đài Loan, Văn phòng Kinh tế Văn hóa Đài Bắc tại TPHCM... Báo cáo được nhóm nghiên cứu tiến hành khảo sát các doanh nghiệp FDI đang hoạt động ở Cần Thơ và một số tỉnh lân cận với kết quả phản hồi thu được từ doanh nghiệp FDI trong vùng ĐBSCL là 30 mẫu, doanh nghiệp ngoài vùng là 109 mẫu (chỉ tính các mẫu đạt yêu cầu).

Kết quả cho thấy, về thu hút vốn FDI vào thành phố. Tính từ năm 1998 đến 2010 khoảng 710 triệu USD với trên 50 dự án, chiếm 7,5% so số vốn đăng ký và 9% số dự án của vùng ĐBSCL. Trong 2 năm 2010 và 2011, FDI vào thành phố đạt trên 200 triệu USD, tăng khá hơn so các năm trước. Trong đó năm 2010 đạt 71,5 triệu USD, năm 2011 đạt 143,5 triệu USD, bằng 35% tổng FDI

Hội nghị thu hút "Hoàn thiện môi trường đầu tư để tăng thu hút vốn đầu tư trực tiếp (FDI) vào thành phố Cần Thơ" ngày 14/10/2013.

cả vùng. Vốn đăng ký thực hiện tuy đã cải thiện khá lớn trong 2 năm gần đây nhưng vốn thực hiện nhìn chung vẫn còn thấp. Tổng số vốn đăng ký từ năm 2008 đến 2011 khoảng 750 triệu USD, nhưng tổng vốn thực hiện chỉ đạt 92 triệu USD, tương đương 12% so với đăng ký.

Điểm khác biệt so với nét chung của quốc gia là các nhà đầu tư lớn vào VN chủ yếu đến từ Đài Loan, Hàn Quốc, Nhật Bản thì tại Cần Thơ là Iceland đứng đầu với số vốn đăng ký trên 500 triệu USD, kế đến là Thái Lan 41 triệu USD, tiếp theo là Singapore, Đài Loan và Hoa Kỳ với con số trên 20 triệu USD mỗi quốc gia hoặc vùng lãnh thổ.

So sánh với 3 thành phố trực thuộc Trung ương là Đà Nẵng và Hải Phòng thì Cần Thơ có số vốn đăng ký FDI thấp nhất. Chẳng hạn năm 2011, Cần Thơ có 143 triệu USD vốn đăng ký (tăng mạnh so các năm trước nhưng chỉ bằng 1/3 so Đà Nẵng và 1/6 so Hải Phòng). Tính trên bình quân đầu người, FDI của Cần Thơ cũng là thành phố thấp nhất. Năm 2011, FDI tính trên đầu người của Cần Thơ là 120 USD, so với Hà Nội là 165 USD và Hải Phòng là 477 USD.

Từ số liệu kinh tế vốn đăng ký và thực hiện của FDI trên địa bàn thành phố trong giai đoạn qua cho thấy kinh tế thành phố chưa đạt

THÀNH TỰU HOẠT ĐỘNG KH, CN VÀ MT

tăng trưởng cao và ổn định hơn nếu như thiếu sự đóng góp của khu vực FDI. So sánh cho thấy, cả nước có tỷ lệ FDI so với tổng vốn đầu tư xã hội bình quân năm 2010 là 25,84% thì Cần Thơ chỉ có 1,92%, FDI đóng góp trong GDP cả nước là 18,72% thì Cần Thơ chỉ có 2,88%. Giá trị sản xuất công nghiệp trong khu vực FDI của thành phố chiếm 9,22% thì bình quân cả nước chiếm 42,03%, đồng thời nguồn thu ngân sách của Cần Thơ từ FDI cũng thấp hơn chỉ 8,5% so với bình quân cả nước là 11,26%. Với vị trí địa lý thuận lợi, cơ sở hạ tầng đang được Chính phủ và Thành phố tập trung đầu tư như cảng biển, sân bay, đường giao thông, khu cụm công nghiệp, viễn thông... và những tiềm năng vốn có như vùng nguyên liệu, nguồn nhân lực... nhưng Cần Thơ vẫn đang còn trở lực trong thu hút FDI để thúc đẩy kinh tế phát triển nhanh hơn, nhưng vấn đề đặt ra đâu là những trở ngại chính? Và để tăng cường thu hút vốn FDI, Cần Thơ cần làm gì?

Kết quả nghiên cứu phát hiện 02 nguyên nhân chính giải thích vốn đầu tư FDI vào thành phố Cần Thơ còn thấp là cơ sở hạ tầng yếu kém và chất lượng nguồn nhân lực. Mặc dù là những điểm yếu được đề cập qua nhiều năm với nhiều

nhận định của các chuyên gia, nhưng dưới góc độ của đề tài nghiên cứu, khảo sát thực tế nhu cầu đầu tư của các nhà đầu tư nước ngoài và phương pháp đo lường sự hấp dẫn của địa phương, thì cơ sở hạ tầng và nguồn nhân lực là yếu tố quan trọng để gia tăng lượng FDI vào Cần Thơ và vùng ĐBSCL. Ngoài ra, báo cáo cũng xác định các yếu tố ảnh hưởng khác có tác động đến thu hút FDI là vị trí địa lý của TP Cần Thơ, cấu trúc kinh tế thành phố chưa thật sự hấp dẫn đầu tư. Môi trường kinh doanh chưa hấp dẫn và cũng chưa thông thoáng mặc dù được đánh giá khá ổn định về chỉ số PCI. Yếu tố đất đai có ảnh hưởng quan trọng đến nhà đầu tư khi lại phải cạnh tranh với các tỉnh gần kề, hệ thống dịch vụ, thương mại du lịch còn hạn chế du khách và logistic yếu kém để hỗ trợ cho phát triển sản xuất kinh doanh. Một điểm phát hiện nữa là chiến lược đầu tư và thu hút đầu tư không rõ ràng của thành phố cũng như chưa có những chiến lược xúc tiến có trọng tâm vào từng đối tác, quốc gia hay ngành nghề.

Như vậy, để hoàn thiện môi trường đầu tư để tăng thu hút vốn đầu tư FDI vào TP. Cần Thơ, thành phố cần thay đổi cấu trúc ngành

kinh tế, tập trung hoàn thiện kết cấu hạ tầng, giải ngân vốn đầu tư xây dựng cơ bản, chú trọng đến phát triển hạ tầng và dịch vụ logistic làm nền tảng cho phát triển công nghiệp sản xuất và chế biến xuất khẩu. Các hoạt động thương mại dịch vụ cần thúc đẩy phát triển nhanh chóng hơn, dịch vụ du lịch và sinh hoạt cần nhắm đến nhu cầu của du khách, đặc biệt là đối tượng nhà đầu tư, khách quốc tế. Trong chiến lược thu hút đầu tư, ngoài những ưu đãi được thành phố ban hành tính ổn định để thu hút và sự quyết tâm chung của toàn thể cơ quan quản lý thành phố, thu hút đầu tư cần có kế hoạch dài hạn, không quá thực hiện quan tâm và chịu áp lực kết quả trong ngắn hạn mà cần chiến lược dài hạn và bền vững. Thành phố cần xác định một số ngành chiến lược, một vài đối tác mang tầm chiến lược để phát triển và khai thác thế mạnh thay cho chính sách dung hòa cho tất cả các nhà đầu tư, khi đó mới có thể làm thay đổi lớn về tình hình thu hút đầu tư trong tương lai ■

